

Skara kommun

Rektorn vid Varnhemsskolan

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Varnhemsskolan
i Skara kommun

Tillsyn i Varnhemsskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Skara kommun under hösten 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Varnhems skola besöktes av Skolinspektionen den 19 september och 11 oktober 2012.

Fakta om skolan

Varnhemsskolan ligger i Varnhem ungefär en mil utanför Skara. Vid tillsynsbesöket går 15 elever i förskoleklass och 104 elever i årskurserna 1–6. Verksamheten vid Varnhemsskolan består med något undantag av åldershomogena klasser. Grundskolans lärare bildar ett arbetslag och fritidshemmets personal bildar ett eget arbetslag. Samverkan mellan fritidshemmet och skola sker bland annat genom att lärare arbetar viss tid på fritidshemmet och fritidshemspersonalen har en del av sin tjänst i skolan.

I skolans dokumentation redovisas att eleverna når en hög måluppfyllelse i årskurserna 3 och 5 de senaste fyra åren. Resultaten från läsåret 2010/11 för årskurs 3 visar att 88 procent av eleverna når kraven i matematik och svenska. Samma resultat redovisas för de nationella proven i årskurs 3. Enligt skolans bedömning når 88 procent av eleverna i årskurs 5 målen i matematik. I övriga ämnen uppnår samtliga elever målen för årskurs 5. Enligt skolans rektor når i stort sett alla elever i årskurs 6 kunskapskraven i samtliga ämnen läsåret 2011/12.

Helhetsbedömning

Enligt rektorn vid Varnhemsskolan arbetar lärarna och rektorn för att skapa förutsättningar för eleverna att nå en hög måluppfyllelse. På individnivå utvärderar lärarna regelbundet elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen. De nationella proven används som stöd i bedömning av elevernas kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven och en gång per termin hålls utvecklingssamtal om hur elevernas kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stimuleras och stödjas. Enligt rektor finns rutiner för att utreda och ge särskilt stöd till elever som bedöms vara i behov av det. Åtgärdsprogram upprättas men följer inte alltid författningarnas krav. En sammanställning och analys av elevernas måluppfyllelse på enhetsnivå görs dock inte och därmed sätts inte adekvata åtgärder in. Rektor redovisar en planering för hur skolans systematiska kvalitetsarbete kommer att dokumenteras under läsåret 2012/13.

Enligt rektorn är skolans värdegrundsarbete en del av det systematiska kvalitetsarbetet. I skolans likabehandlingsplan är skolans förebyggande arbete mot

kränkande behandling beskrivet. Vid skolan finns ett trygghetsteam med särskilt ansvar att arbeta för att bidra till en trygg miljö för eleverna. I planen finns riktlinjer och åtgärder när en elev känner sig kränkt. En gång varje termin genomförs en trygghetsenkät och en kartläggning av trygga och otrygga platser både inomhus och utomhus. Elevrådet har under det senaste året haft som uppgift att arbeta med arbetsmiljö och trivsel. Vid skolan finns också ett faddersystem där de äldre eleverna har som uppgift att se till att de yngre eleverna trivs. Efter att anmälan om kränkande behandling skett till Skolinspektionen har skolan sett över sina rutiner, genomfört en kartläggning av miljön och stärkt dokumentationen kring skolans arbete vid misstänkt händelse av kränkande art, enligt rektorn. Enligt Skolinspektionens bedömning framkommer inte annat än att skolan utgör en trygg miljö för eleverna.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på några områden som huvudmannen måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Skara kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 28 januari 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Särskilt stöd

Bedömning

Skara kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Rektor ser till att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.
- Åtgärdsprogrammet följs upp och insatserna utvärderas löpande.

Motivering

Enligt skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om en utredning visar att eleven inte

behöver särskilt stöd, ska rektorn besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

I samtal med rektorn framkommer att lärarna anmäler om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Rektorn ser sedan till att behovet utreds och att beslut om åtgärdsprogram fattas. I de åtgärdsprogram Skolinspektionen tagit del av är elevens behov oftast inte relaterade till läroplanens kunskapskrav "behöver enkla och tydliga instruktioner". Då elevens behov inte är tydligt presenterade är det svårt att veta om de åtgärder som anges är relevanta för de behov eleven har. Generellt saknas tydlig information om hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Av dokumentstudier framgår att det vid uppföljning av ett åtgärdsprogram ibland bestäms om nya åtgärder för det fortsatta arbetet. Detta medför att åtgärdsprogram ofta sträcker sig över en period av tre till fyra månader.

Utredningen visar att åtgärdsprogrammen inte tydligt anger elevens behov, hur de ska tillgodoses och hur de ska följas upp. Ett åtgärdsprogram som sträcker sig över fyra till fem månader följs inte upp löpande. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

3 kap. 9 § skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Skara kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektor tar ansvar för att kvalitetsarbetet är dokumenterat.

Motivering

Enligt skollagen ska det på skolenhetsnivå genomföras ett kvalitetsarbete som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Rektor ansvarar för att kvalitetsarbetet genomförs och dokumenteras.

Rektor redovisar en årsplan för Varnhemsskolans systematiska kvalitetsarbete. Enligt rektor görs en sammanställning av elevernas omdömen i varje klass en gång per termin. Enligt rektorn ger detta en samlad bild av hur många elever som riskerar att inte nå kunskapskraven, hur många som når godkänd nivå och hur många som förväntas nå högre nivå. Resultat av nationella prov används

också för att fördela resurser och för att identifiera utvecklingsområden. Detta redovisas dock inte i skolans dokumenterade kvalitetsarbete. Värdegrundsarbetet följs upp på klassråd, elevråd, föräldraråd och i personalgruppen. Trivselenkät och en kartläggning av trygga och otrygga platser genomförs två gånger per år. Målen i planen mot kränkande behandling utvärderas och analyseras och ligger till grund för fortsatt arbete och nya mål. Enligt rektor befinner sig det systematiska kvalitetsarbetet i en utvecklingsfas.

Utredningen visar att det i skolans dokumentation saknas sammanställningar och analys av elevernas kunskapsresultat i förhållande till kunskapskraven. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

4 kap. 4 § skollagen

I ärendets slutliga handläggning har deltagit undervisningsråd Kjell Ahlgren och jurist Susanna Åhgren.

På Skolinspektionens vägnar

Magnus Haglund
Enhetschef

Ulla-Britt Norin
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).